7/2196

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Hilmi GÜLER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 19.03.2004

Emin ŞİRİN
İstanbul MİLLETVEKİLİ

Konu : TBMM Başkanlığı'nın 12.01.2004 tarih ve KAN.KAR.MDA.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1759-4176/14711 sayılı yazısına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından verilmiş olan 11.03.2004 tarih ve B.15.O.APK.023-300-382 sayılı yazı.

1. Tarafıma verilen cevaplarda "Tüm arz anlaşmaları dikkate alınarak Kasım ayı gerçekleşen miktar ve fiyat bilgileri ile hesaplama yapıldığında, ağırlıklı ortalama, Rus gazı alım fiyatında, 19 Kasım 2003 öncesi fiili alım ve fiyat bilgileri ile hesaplanan Kasım ayı ağırlıklı ortalama Rus gazı fiyatına kıyasla önemli miktarda indirim alınmıştır" denilmektedir. Bilindiği kadarıyla Mavi Akım projesi yeni başladığından ve ilk yıllarda 2, 4, 6..... milyar m3 şeklinde yükselerek 16 milyar m3'e ulaşacak olduğundan Rus tarafına sağlanan fiyat artışının Kasım 2003'te fazla bir etkisi olmamıştır.
    a. Batı hattından almış olduğunuz fiyat indirimleri ile Mavi Akım'da vermiş olduğunuz fiyat artışı, ağırlıklı ortalamada hangi yıl eşitlenecektir?
    b. 6 milyar m^3, 8 milyar m^3 ve 16 milyar m^3 doğal gaz anlaşmalarında, anlaşma süreleri boyunca sadece asgari alım üzerinden gaz alındığında ve günümüzde varili 37 dolara kadar yükselmiş olan petrolün 35 dolar civarında seyredeceği kabul edilirse denge nasıl oluşmaktadır?
2. Tarafıma verilen cevaplarda "Rusya ile aramızdaki doğalgaz anlaşmalarının uzun vadeli anlaşmalar olduğu ve her iki taraf arasında gelecekte de belli aralıklarla fiyat revizyonu görüşmeleri yapılacağı göz önüne alındığında yapılan görüşmelerde uygulanan müzakere tekniği ve kazanımlarımız konusunda detay bilgi verilmesi çıkarlarımız açısından uygun görülmemektedir" denilmektedir.
    a. Geçmiş hükümetler döneminde de yapıldığı gibi, TBMM'de yapılacak bir kapalı oturumda "kazanımlarımız" konusunda detay bilgi vermeyi düşünür müsünüz?
    b. Doğal gaz anlaşmalarının gizli olduğunu belirten ve sizin bu gün yaptığınız gibi bilgi vermekten imtina eden geçmiş hükümetlerin bazı bakanlar hakkında soruşturma açılmasının yanlış olması kabul edilmez mi?
    c. Gizli olduğunu belirttiğiniz doğal gaz anlaşmaları ile ilgili birçok bilgi neden TBMM Yolsuzlukları Araştırma Komisyonu raporlarında tüm açıklığıyla yer almıştır?

7/2190

d. Anlaşmaları gizli tutmanızın hakkınızda bir çok tereddütü doğurduğunu ve bu tereddüdü izale edebilmenin tek şartının, tarafımızından zaten malum olan anlaşma fiyat formülü ve şartlarını açıklanması olduğunu kabul ediyor musunuz?

3. "Türkiye'nin sanayisini tehdit eden tehlike nedir ve nasıl bertaraf edilmiştir" şeklindeki soruma anlaşılabilir ve açık bir cevap alamadığım için sorumu daha net bir şekilde tekrarlıyorum.
   a. Mavi Akım'dan aldığımız gaz miktarı birkaç yıl içinde artacak ve bu artışa paralel olarak yükseltmiş olduğunuz fiyat etkin olmaya başlayacaktır. O zaman sanayimizi etkileyecek bir unsur oluşacak mıdır?
   b. Sanayi için birim fiyat ile örnek verirsek 100 dolar/1000m3 mü daha rekabet edebilir bir fiyattır yoksa 120 dolar/1000m3'mü? Birincisi doğru ise neden fiyatı yükseltiniz ve hala nasıl oluyor da sanayi üzerindeki tehdidi kaldırdık diyebiliyorsunuz?
4. Cevabi yazımızda "Rusya'dan alınan doğal gazın fiyatı Avrupa ülkeleri ile rekabet edebilir bir seviyede olup, Rusların eski doğu bloku ülkeleri hariç sattıkları en ucuz doğal gaz fiyatıdır" denilmektedir.
   a. Yunanistan Rus gazını kaça almaktadır?
   b. Yunanistan eski doğu bloğu ülkesi olmadığına göre, yukarıdaki ifadeniz çerçevesinde Türkiye'nin Yunanistan'dan daha ucuza gaz alması gerekmez mi?
5. Cevabi yazımızda uluslar arası petrol ve petrol ürünleri fiyatlarının arttığını ve bu artışın tüketicilere yansıtılmadığı belirtilmiştir:
   a. Uluslar arası petrol ve petrol ürünleri fiyatlarındaki artışın tüketicilere yansıtılmaması için üretici ülkelerden gerekli fiyat indirimleri alınmış mıdır?
   b. Üretici ülkelerden herhangi bir fiyat indirimi alınmadıysa, gerekli olan fiyat artışları neden yapılmamaktadır?
   c. Doğal gaz fiyatlarına gizli bir subvansiyon mu uygulanmaktadır?
   d. Doğal gaz fiyatlarına uygulanan subvansiyon bütçenin hangi kaleminden karşılanmaktadır?
   e. IMF'nin doğal gaz fiyatlarında artış yapılması zarureti olduğu konusundaki dayatması bu subvansiyon gerçeğine mi dayanmaktadır?
   f. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı olarak doğal gaz fiyatlarını EPDK'nın belirlediği tavan çerçevesinde belirlemeye yetkili olan BOTAŞ'a herhangi bir etkiniz oluyor mu?
6. Cevabi yazımızda "Hükümetiniz döneminde ilk defa doğal gazda indirim yapılıp yapılmadığı ve bu indirimin 08.01.2002 tarihinde yapılmış olan indirimden yüksek olup olmadığı" konusundaki soruma net bir cevap alamamış bulunmaktayım. Sorularımı bir kez daha tekrarlıyorum:
   a. Doğal gaz fiyatlarında ilk indirim Hükümetiniz döneminde mi yapılmıştır?
   b. Hükümetiniz döneminde yapılan fiyat indirimlerinin tümü, 08.01.2002 tarihinde BOTAŞ'ın ve Dağıtım Kuruluşlarının yapmış oldukları indirimlerden yüksek midir, düşük müdür?
7. 3/b (Türkiye'nin su kaynakları hidrolik santraller için yeterli midir?) soruma verdiğiniz cevapta, "Hidrolik santrallerin üretiminin arttırıldığını, buna bağlı olarak petrol ve doğalgaza bağlı üretimlerin düşürüldüğünü" söylemektesiniz. Ancak, DPT'nin verileri bu ifadenizi doğrulamamaktadır. DPT'nin resmi rakamları şu şekildedir:

7/2190

Elektrik enerjisi kaynaklarında doğalgazın 2002 ve 2003 rakamları şu şekildedir:

	2002	2003
1. Dönem	12.2	16.0
2. Dönem	12.9	14.4
3. Dönem	13.4	15.6
4. Dönem	13.6	-

Doğalgazdaki bu artışa karşılık yerli kaynak olan linyitin rakamları ciddi bir düşme göstermektedir:

	2002	2003
1. Dönem	8.9	6.1
2. Dönem	5.8	4.4
3. Dönem	6.7	6.6
4. Dönem	6.7	-

Yine DPT rakamlarında suya bağlı elektrik üretiminin de kamu menfaatini koruyacak şekilde arttığı görülmektedir. Ancak, "Buna bağlı olarak da, petrol ve doğalgaza bağlı elektrik üretim oranları düşürülmüştür" ifadeniz, DPT'den almış olduğum ve size verdiğim rakamlara bakıldığında yanlış bir ifade olarak görülmektedir.

Bu çelişkiyi nasıl açıklıyorsunuz?